

EFANE SENDİKACILAR: CENAN BIÇAKÇI

Aydınlık Gazetesi, 23 Ekim 2018

Yıldırım Koç

Bir milyon liraya araba alan sendikacının haberi, aklıma Cenan Bıçakçı'yı getirdi.

Türkiye işçi sınıfı ve sendikacılık hareketi tarihinde özel bir yeri olan kişilerden biri, Cenan Bıçakçı'dır. Kendisiyle 18.3.1989 günü uzun bir görüşme ve video kaydı yaptım. Çok iyi bir sosyalist olan Cenan Ağabey'i 6 Eylül 1995 günü kaybettik.

TİP'Lİ SENDİKACI

Bıçakçı 1933 yılında Adana'da doğdu. Orman İşletmesi'nde çalışan bir memurun oğluydu. 1953 yılında Elazığ Sanat Enstitüsü torna tesfiye bölümünü bitirdi. İlk olarak orman yol inşaatlarında çalıştı. Daha sonra Elazığ'da Karayolları Bölge Müdürlüğü'nde muvakkat işçi oldu. Daha sonra İstanbul'a gitti, gazetecilik eğitimi görmeye başladı. Bu ara Pınar Matbaasında dizgici ve yönetici olarak çalıştı. Bu dönemde sendikal çalışma içinde değildi. Daha sonra da Adana'ya döndü.

Bıçakçı Adana'da TIP'e girdi. İl gençlik kolu başkanı oldu. Bu arada da İncirlik Hava Meydanı'nda çalışmaya başladı. 1961 yılında İncirlik Hava Alanı Sendikası'nın başkanı seçildi. Bu sendikada başarılı çalışmalar yaptı. 1966 yılında ise ünlü Fukara Tahir'in (Tahir Öztürk) Yapı-İş Sendikası'nın Güney Bölge Baştemsilcisi olarak atandı. Yapı-İş Sendikası, DİSK'in kurulması öncesinde bu sürece olumlu bakmasına karşın, kuruluş sonrasında DİSK'e üye olmayınca, Bıçakçı buradan ayrıldı. 25 Nisan 1967 günü ise DİSK Güney Bölgesi Temsilcisi olarak atandı. Ancak 2.8.1967 günü, "görülen lüzum üzerine" bu görevinden alındı.

Bıçakçı 1968 yılında İstanbul'a taşındı. DİSK'e bağlı Türkiye Gıda-İş'in örgütlenmesinde ve grev komitelerinde çalıştı. 1969 yılında ise Ankara'ya taşındı. Bu dönemde Türkkuşu'nda sendika kurma çalışmaları vardı. Önce Türkiye Ulaştırma İşçileri Sendikası (TULSEN) kuruldu. Ancak mahkeme bu sendikanın işkolunu değiştirenince, sendikanın adı da Büro İşçileri Sendikası (BİSEN) olarak değiştirildi. Bıçakçı BİSEN'de ücretli olarak çalıştı. Bu arada TÜBİTAK'ta bir grev yapıldı. Bıçakçı bu grevde grev komitesini yönetti.

EFANEVİ SENDİKA ASİS

Cenan Bıçakçı denildiğinde derhal akla gelen Sendika, ASİS'tir.

ASİS (Ağaç Sanayii İşçileri Sendikası) 1973 yılında Tepe Mobilya işyerinde çalışan 9 işçi tarafından Ankara'da kuruldu. Ancak bu sürece önderlik eden, ASİS'e damgasını vuran kişi, Cenan Bıçakçı'ydı. Cenan Bıçakçı ASİS'in 1974 yılındaki birinci genel kurulunda Sendika Genel Başkanlığı'na seçildi.

Bıçakçı, Tepe Mobilya, Domsan, Kartal Kaplama, Sunta ve Elka fabrikalarında, toplu sözleşme taslağını işçilerin hazırladıkları ve toplu sözleşme görüşmesine tüm işçilerin girdiği farklı bir yöntem izledi.

1974 yılında Domsan işyerindeki toplu sözleşme görüşmesine beni de götürmüştü. Toplu sözleşme masasının bir tarafında sendika ve işçi temsilcileri, diğer tarafta işveren temsilcileri oturuyordu. İşyerindeki tüm işçiler salondaydı. Her maddenin görüşülmesi sırasında, isteyen işçi söz alıyor ve görüşlerini açıklayabiliyordu. Sendika tarafı bir maddeyi kabul etmeden önce işçilerin onayını alıyordu. Türkiye'de benzeri olmayan bu yöntem ciddi engellerle karşılaştı. Tepe Mobilya'da 8 ay grev yapıldı. Ankara'da Ulusoy Mobilya işyerinde 108 gün, İstanbul'da Elka'da 850 işçiyle 8 ay grev oldu.

ASİS 1974 yılı Eylül ayında DİSK'e üye oldu. Elka grevi sırasında ASİS ile DİSK arasındaki ilişkiler ayrı bir yazı konusu olacak kadar önemlidir. 1976 DGM Direnişi sırasında ise Kartal Sunta'da işten çıkarılan işçiler direnişle geri alındı.

Cenan Bıçakçı'nın 1975-1977 döneminde DİSK Yönetimi ile ciddi sorunları oldu. Örneğin, DİSK üyesi ASİS varken, DİSK İzmir Bölge Temsilcisi'nin teşvikiyle kurulan bağımsız Ağaç-Sen, DİSK

Yönetiminin desteğiyle örgütlenmeye gitmişti. DİSK'in 22-26.12.1977 günleri toplanan 6. Genel Kurulunda DİSK Yönetimi değişti ve Cenani Bıçakçı DİSK Yönetim Kurulu üyeliğine seçildi.

ASİS'in çok demokratik bir örgüt yapısı vardı. Tüzüđün 46. maddesine göre, merkez yürütme kurulu üyeleri ile şube başkanlık kurulu üyeleri ancak üst üste 2 olağan genel kurulda aday olabiliyorlardı. Cenani Bıçakçı, bu nedenle, 10.6.1979 günü ASİS Genel Başkanlığı görevini bıraktı ve tüm ağırlığını sosyalizm mücadelesine verdi.

Saygıyla anıyorum.